

Riktlinjer för skyltar

**Borgholms
Kommun**

INTRODUKTION

En skylt är en anordning som har som syfte att förmedla ett budskap för information, orientering, vägvisning, reklam eller för verksamhet. En annan viktig egenskap som många näringsidkare önskar är att den väcker uppmärksamhet vilket kan ta sig uttryck i många kreativa former, något som ibland kanske inte helt harmoniserar med omgivningen.

Borgholms kommun vill med dessa riktlinjer för skyltning bidra till att förena skyltbehovet med att samtidigt låta vår vackra natur, samhällen, byar och landskap synas. Placering och utformning av skyltar ska inte leda till en försämrad bebyggd miljö eller negativt inverka på upplevelsen av Öland för boende och besökare. Tvärtom ska skyltar förstärka upplevelsen av det offentliga rummet.

Riktlinjerna är en vägledning för näringsidkare, fastighetsägare och kommunen och ska ge tydlig information om när bygglov eller annat tillstånd krävs, goda exempel på bra utformning av skylt och ansvarsrollerna. De ska också användas som handledning i samband med bygglovprövning och redovisa både den allmänna lagstiftningen såväl som kraven på skyltar i de lokala ordningsföreskrifterna för Borgholms innerstad som redovisas i separat skrift.

BAKGRUND

Ölands popularitet sommartid ger möjligheter för många att driva säsongsverksamheter och skyltningen är ett självklart inslag i byarna och längs vägarna. Visst kan en mångfald av former, storlekar och färger på skyltar bidra till en mer levande landsbygd men för att det inte ska övergå i kaos, bli störande, negativt påverka trafiksäkerheten eller tillgängligheten, så behöver floran av skyltar balanseras i utformning och placering.

REGLER

När krävs bygglov/tillstånd och vem ska jag vända mig till?

Inom detaljplanområden krävs normalt bygglov och skyltar som placeras utmed vägar kräver också olika typer av tillstånd. Kommunens servicecenter kan upplysa om din fastighet ligger inom detaljplan eller inte. Alla skyltar är dock inte bygglovpliktiga, som t.ex. vägmärken enligt trafikförordningen, tillfälligt uppsatta skyltar som t.ex. en auktion, konsert, cirkus eller idrottsevenemang. D.v.s. skylt som endast står uppställd under den tid ett kortvarigt arrangemang pågår, med detta avses ett fåtal dagar. Inte heller valaffischer under kampanjtid eller text och symboler som klistras upp i en mindre del av ett fönster anses bygglovpliktiga.

Lösa affischställ är inte bygglovpliktiga, men fordrar tillstånd från polis och markägare. Affischering på byggnader, elskåp, lyktstolpar m.m. är inte tillåtet utan tillstånd från polis och markägare.

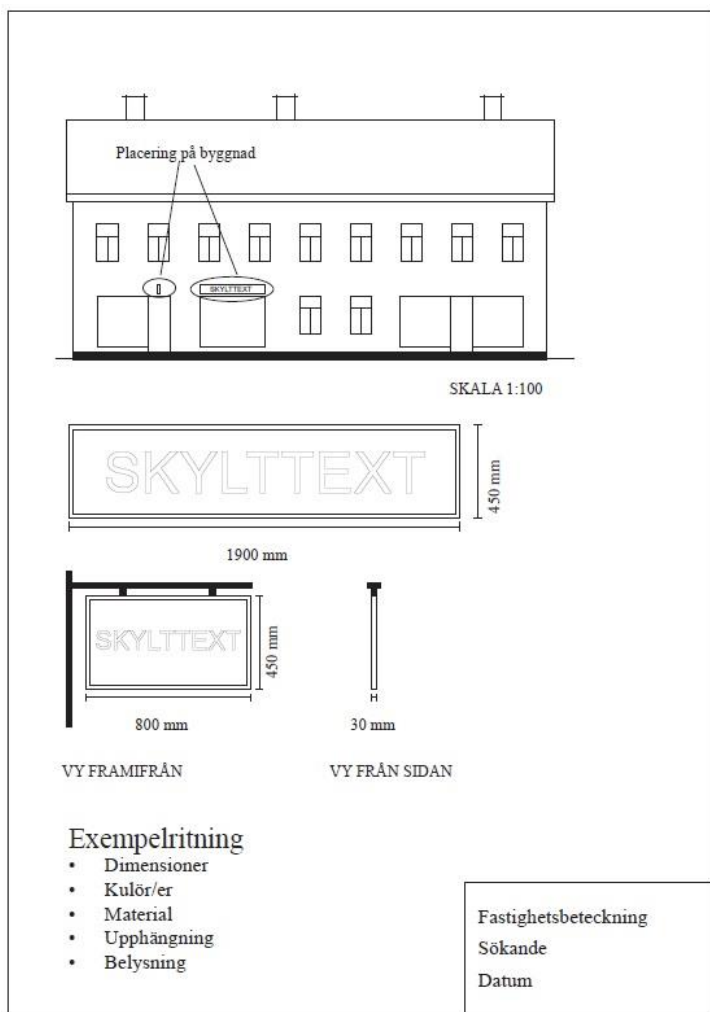
Fastighetsägaren är alltid ansvarig för vad som händer på fastigheten.

Även om någon annan, t ex. hyresgäst, sätter upp en skylt utan bygglov är fastighetsägaren ansvarig och påföljder får då denne betala. Den som sätter upp en skylt måste alltid ha fastighetsägarens tillstånd att sätta upp eller anordna en skylt

Bygglov lämnas in till kommunen och kom ihåg att den inte får monteras förrän bygglovet blivit lämnat. För att din ansökan ska kunna behandlas så snabbt som möjligt bör den innehålla följande:

- Ansökningsblankett med fastighetsbeteckning och adress.
- Situationsplan som visar skyltens placering, skal enligt markerad.
- Fasadritning med skyltens placering, skal enligt markerad.
- Bild eller ritning som visar skyltens budskap, utformning, färg och material. Om skylten har belysning ska detta redovisas.
- Frihängande skylt ska måttsättas från mark till underkant.

Komplettera gärna din ansökan med foto eller fotomontage så blir bilden tydligare av hur din skylt kommer att se ut.

Ansökan skickas till: Borgholms kommun, Samhällsbyggnadsförvaltningen, 387 21 Borgholm eller med e-post till sbn@borgholm.se För att kunna sätta upp skylten krävs alltid fastighetsägarens tillstånd. På allmän plats krävs också tillstånd från Polisen samt fastighetsägaren.

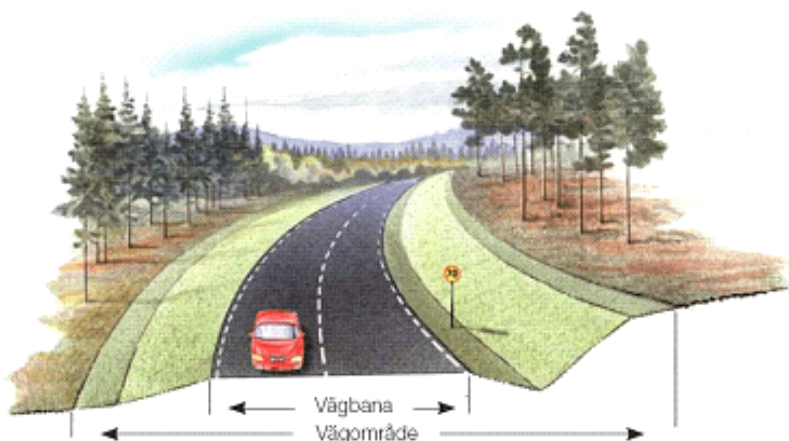
Utanför en detaljplan önskas ofta placera skylten utmed en väg och då gäller följande regler.

Ska du placera en skylt utmed en väg gäller följande.

Inom själva vägområdet är det alltid Trafikverket som godkänner skyltar. Vill du sätta upp en reklam- eller informationsskylt utmed en väg kan det krävas tillstånd från Länsstyrelsen, Trafikverket eller kommunen. Därutöver krävs tillstånd från markägaren.

När krävs tillstånd från Trafikverket?

Alla vägar består av en vägbana och ett vägområde. Vägområdet varierar men brukar sträcka sig mellan 5-10 meter från vägbanan.

Om du önskar sätta upp en reklam- eller vägvisningsskylt **inom vägområdet** ska du kontakta Trafikverket. Placeras den dessutom inom en detaljplan krävs också bygglov hos kommunen. På vägverkets hemsida hittar du mera information om vad som gäller för skyltar inom vägområdet.

När krävs tillstånd av Länsstyrelsen?

Om du vill sätta upp en skylt **inom 50 meter** från vägområdet krävs alltid tillstånd enligt 46 § väglagen. Länsstyrelsen prövar om skylten kan komma att påverka trafiksäkerheten negativt. Detta görs efter samråd med Trafikverket och polismyndigheten. Dessutom görs en prövning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (LGS) om skylten inte enbart ska monteras tillfälligt. En prövning enligt LGS sker av alla "*tavlor, skyltar, inskrifter eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål*". Prövningen sker utifrån en bedömning om skylten kan komma att inverka menligt på landskapsbilden.

Om du vill sätta upp en skylt **mer än 50 meter från vägområdet** krävs endast tillstånd enligt LGS. Även detta tillstånd ansöks hos Länsstyrelsen.

Det som avses med tillfälligt är om skylten, affischen eller annan tillfällig anordning tas bort inom fyra veckor, om inte Länsstyrelsen meddelat annat.

Släpvagnsreklam

Att sätta upp reklam på en släpvagn eller annan hjulförsedd ställning blir allt vanligare. Detta då det finns en missuppfattning att skyltning på en mobil ställning samt kortare uppställningstid innebär att något tillstånd inte behövs.

Inom 50 meter från vägområdet krävs dock alltid tillstånd enligt väglagen oavsett hur lång tid skylten ska vara uppsatt.

Det kan också krävas tillstånd enligt lagen om gaturenhållning och skyltning (LGS) om den står kvar en längre tid än fyra veckor. Detta gäller även om mobila ställningen skulle flyttas inom ett visst begränsat område.

Mer än 50m från vägområdet krävs tillstånd enligt lagen om gaturenhållning och skyltning (LGS) om placeringen är längre än 4 veckor.

Allmänna lokala ordningsföreskrifter

Samtliga kommuner har antagit allmänna lokala ordningsföreskrifter för t.ex. skyltning, affischering, gatuserveringar, lastning/lossning av varor, parkeringspolicy, byggarbeten, ambulering försäljning, hundar, katter, fyrverkerier etc. På offentlig plats krävs alltid polistillstånd, även för skyltar som inte behöver bygglov.

De lokala ordningsföreskrifterna för Borgholms innerstad innebär regler som gäller utöver de generella reglerna för skyltar som har beskrivits tidigare och du hittar de på kommunens hemsida eller som trycksak i servicecenter vid Stadshuset. Där kan du läsa om hur markiser, flaggstänger, flaggor, skyltar, reklamanordningar eller liknande får placeras inom vissa områden. Tillstånd från polismyndigheten krävs för övriga reklamanordningar t ex trottoarpratere, affischer och annonser och liknande på offentlig plats.

Ansvar och roller

Fastighetsägaren är ytterst ansvarig och ska alltid ha godkänt skyltning. Tillsynen för skyltar inom vägområdet har Trafikverket. Utanför vägområdet är det kommunen som har tillsyn, både inom och utom detaljplan. Om en skylt är uppsatt utan tillstånd och är direkt vanprydande kan kommunen förelägga (även mot vite) att den tas bort omedelbart.

De vanligaste skyltarna

Skyltar kan anta många olika former och material. Här redovisar vi de vanligaste med lite tips och listan kan göras betydligt längre. I slutänden är det tillämpning och tolkning av lagar och regler som avgör vad som är att betrakta som en skylt.

Fasadskylt

Skylten monteras på fasaden i omedelbar anslutning till butikens ingång/skyltfönster. Vi rekommenderar fristående bokstäver som ger bra helhet. Denna typ av skylt inkräktar inte på byggnadens grundform och är att föredra i kulturhistoriska miljöer. Täckande skyltar bör inordna sig fasaden och inte dölja fasaddetaljer. Ljuslådeskyltar i stadsmiljön förvanskar byggnadens arkitektur och bör undvikas. De hör mer till enklare byggnader i stadens utkant. Skyltlådan kan utföras ljustät med utskurna bokstäver så endast texten lyser.

Symbolskyltar

Lätt uppfattlig verksamhetsskylt, ibland utan text och en typ av skylt som har lång tradition. Ursprungligen tog handlaren sin vara och hängde upp utanför butiken för att ”skylta” vad som såldes just där. Symbolskyltar är enkla, effektiva och endast fantasin begränsar dess utformning.

Uthängande skylt

Traditionell skylt i stadsmiljön. Skonsam mot fasad. Syns bra i gångtempo. Skylten är vinkelrät mot fasaden och läsbar från två håll. Liten skylt som ger stor effekt. Placeras oftast vid entrén. Den här typen av skylt har fördelen att fästet inte behöver bytas ut när ett nytt budskap önskas. Skador i vägg kan därför undvikas.

Samordnade skyltar

På större enstaka byggnader rekommenderas att verksamheterna kan och bör samordna sin skyltning. Skyltarna ges samma storlek och sammanfogas till en skylt på en strategisk plats på fasaden. En dialog mellan fastighetsägaren, verksamheten och kommunen underlättar att ändamålen uppfylls.

Neonrör

Neonrör är en vacker lösning som ofta är lätt att anpassa till byggnaden. Idag finns också möjligheten att använda LED-ljus med samma utformning som neonrör. Möjligheten till utformning av text och symboler är oändlig.

Flaggor

Flaggor och flaggstänger är i allmänhet inte bygglovspliktiga, men rådgör med Bygglovsavdelningen eftersom Samhällsbyggnadsnämnden kan förelägga om borttagning om de inte passar in i miljön. Kom ihåg att små flaggor vid butiksentrén ska placeras minst 2,1 meter från marken till flaggunderkant.

Skyltfönster

Skyltfönster är en utmärkt plats att sätta en skylt på utan att påverka fasaden, speciellt på äldre byggnader. Vi anser att en foliedekal på skyltfönster bör vara max 20 % av fönstrets yta. Denna typ av skyltning är naturligtvis bygglovbefriad. Täcks en större del av fönstret påverkas fasaden och räknas därför som skylt, och är därmed bygglovspliktig. Skylt som sätts i skyltfönster ska följa samma regler som andra skyltar.

Pylonskylt, Skytmast

Pyloner och skytmaster är fristående, har hög synlighet på långt avstånd och lämpar sig utmärkt för företag som behöver vara synliga på långa avstånd. Pyloner är fristående och höga skyltar som med fundament är nedgjutna i marken. Skylten ska placeras på egna fastigheten för verksamheten.

Affisch

Affischer, annonser eller liknande anslag får inte utan tillstånd från polismyndigheten sättas upp på husväggar, staket, stolpar, vägbroar, träd, sopkärl eller liknande som vetter mot offentlig plats.

Tillstånd behövs dock inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivande som avser näringsidkarens rörelse på byggnad där rörelsen finns.

Byggplatsskylt

Inom fastigheten kan man utan bygglov ha skylt under byggtiden. Placerar man den utanför den fastigheten där byggnationen äger rum krävs ett tidsbegränsat bygglov samt tillstånd från fastighetsägaren. Skylten får innehålla information om pågående byggarbete och namnen på de inblandade aktörerna, men ingen reklam av typen ”uthyres” eller liknande.

Affischtavla

Större affischtavlor bör endast tillåtas inom storskaliga miljöer, som t ex industri- och verksamhetsområden. Svårplacerade i småskaliga miljöer. Ska inte placeras så att skylten dominerar stadsmiljön, upplevs som hinder eller skygger viktiga siktlinjer.

Vepor/ Banderoll/Ballong

Vepor, banderoller och ballonger räknas som skylt och är bygglovpliktiga. Budskapet är ofta av kampanjkaraktär eftersom skylten är tänkt att genom intensiv exponering väcka uppmärksamhet och intresse för något särskilt. Skylten är tillfällig i sin karaktär och sitter ofta uppe under en begränsad tid. Dessutom är de stora och iögonfallande i sin utformning och har stor inverkan på miljön. Denna typ av skylt innebär en sådan väsentlig ändring av byggnadens fasad eller omgivningspåverkan som inte kan godtas som permanent åtgärd. Därför beviljas endast tidsbegränsade lov för vepor/banderoller/ballonger.

